

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Papp Tamás Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Kutas Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Szekszárdi Törvényszéken indított perében a 2012. március 2. napján kelt 6.P.20.361/2011/12. számú ítélet ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint a felperesi gazdasági társaság - amelyben D Önkormányzata meghatározó befolyással rendelkezik - D és környékének településein végez ivóvíz ellátással, csatornázással és szennyvízelvezetéssel összefüggő közcélú tevékenységet. Az alperes 2009. év nyaráig D polgármestere volt, majd 2010. évben az őszi időközi választásokon független jelöltként ismét sikerrel indult a polgármester választáson.

2010-ben D Önkormányzata a felperesi gazdasági társaságnál részben önerőből, nagyobb részben pedig pályázati források felhasználásával az ivóvíz minőségét javító programot valósított meg „Tiszta ivóvizet mindenki poharába” elnevezéssel. A kivitelezés szakszerűtlensége - a tervekben szereplő és a ténylegesen beépített szűrőberendezések közötti minőségi különbség és a jelentős árkülönbözet - miatt a T Rendőr-főkapitányság jelentős kárt okozó csalás büntettének gyanúja miatt folytatott nyomozást. A 2010. február 15. napján kelt 17.000/27-19/2009.bü. számú

nyomozást megszüntető határozattal szemben a beruházó önkormányzat képviseletében az akkori polgármester, P.V. panasszal élt, amelyet a D Ügyészség a 2010. május 27. napján kelt B.657/2009/12. számú határozatával elutasított.

Az ivóvízjavító program csökkentett műszaki tartalommal történt kivitelezésének vizsgálatára a D Önkormányzat Képviselő-testülete eseti bizottságot hozott létre, amelynek jelentését a 2010. április 26-ai ülésnapon tárgyalta. Az ekkor született 165/2010.(IV.26.) Kt. számú határozat felszólítja a felperesi társaság ügyvezetőjét, mint a program projektmenedzsment feladatait ellátó, és az önkormányzat nevében eljáró cég képviselőjét, hogy a kivitelezés során hozott egyes döntéseket, intézkedéseket - illetve azok elmulasztását - vizsgálja felül.

2010. szeptember 16. napján a D, N út 00. szám alatti társasház lakóinak meghatalmazottja feljelentést tett a felperesi gazdasági társaság ismeretlen munkatársai ellen. A feljelentés szerint a társasházban szabálytalanul felszerelt vízóra a ténylegesen elfogyasztott vízmennyiségnél többet mér, ezért a társasház lakóit jelentős kár éri. A D Rendőr-kapitányság a 2010. szeptember 20. napján kelt 17030/946-6/2010/bü. számú határozatával a feljelentést elutasította. Határozatában rögzítette, hogy a felperesi gazdasági társaság ugyan elismerte, hogy a szabálytalan bekötés eredményeként leszűkült keresztmetszet okozhatott pontatlan mérést, arra viszont nem merült fel adat, hogy a bekötést a felperesi gazdasági társaság munkatársai szándékosan végezték szabálytalanul, másrészt az sem volt megállapítható, hogy a többletfogyasztás a bekötés pontatlanságából származott. A határozattal szemben benyújtott panaszt a D Ügyészség a 2010. október 12. napján kelt B.954/2010/2. számú határozatával elutasította.

D Önkormányzata Képviselő-testülete a 2011. április 28. napján tartott ülésen - már az alperes polgármesteri tisztsége idején - 161/2011.(IV.28.) számú határozatával felszólította a felperest, hogy a D, N út 00. szám alatti társasház főmérőjénél rövid határidővel végezze el a szabálytalan mérőkötés átalakítását, és rendezze a társasházzal a tartozás jóváírását. A 2012. február 23-án tartott képviselő-testületi ülésre készült előterjesztés szerint a határozat végrehajtása megtörtént, a felperesi gazdasági társaság a nem szabványos vízóra-kötéseket átalakította.

D Önkormányzatának az önkormányzati vagyonról és a vagyongazdálkodásról szóló rendelete szerint az önkormányzat legalább többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok taggyűlésén a tulajdonosi jogokat és döntéseket a polgármester vagy a képviselő-testület által megbízott települési képviselő képviseli. A képviselő-testület 134/2011.(IV.7.) számú határozatával a tulajdonosi jogok képviseletével a felperesi társaság taggyűlésén T-né S.B. képviselőt bízta meg.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a „Büszkeség és biztonság 2010-2014 D" című alkalmi kiadványban szereplő alábbi állításaival megsértette a felperesi társaság jóhírnevét:

„- a vízmű körül sok negatív ügy került napvilágra, jelenleg is rendőrségi vizsgálat zajlik a tekintetben, hogy a vízmérők csatlakoztatásakor olyan szűrőket szereltek be, melyekkel elérhető, hogy többet mutat a vízóra. A lakosság joggal várja el, hogy pontos adatok alapján fizessék az amúgy is drága vízdíjakat,
- sok-sok millió forint lesz megspórolható azzal, hogy a cégvezetők nem vesznek fel évente több millió forintos juttatást, miközben a szakdolgozók alig keresnek többet, mint a minimálbér,
- érdemes lesz azt is vizsgálni, mikor és hol történtek felesleges beruházások, melyek szintén a költségek növelésével jártak."

Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes D Képviselő-testületének 2011. április 28-i ülésén az alábbi tényállításokkal megsértette a felperes jóhírnevét:

„- a 2006-os évben a teljes ellehetetlenülés elől kellett megmenteni a vízművet és most is folyamatosan romló tendenciát mutat,
- a vízmű körül visszaélés gyanús információk vannak,
- 1.000.000 forint fölösleges célra durrant el,
- a cégvezető a cég pénzén építi szakmai karrierjét, feleslegesen utazgat, a D-on bejelentett bér szempontjából a legmagasabban fizetett menedzser,
- a cég menedzsmentje 16.000.000 forint prémiumra, jutalomra tett szert, a cégvezető 4.000.000 forintot vett fel saját gépjárműhasználatra, de a cég egyéb dolgozói is több millió forintot vettek fel e címen, a gazdálkodásban pazarlónak tűnő a helyzet."

Keresetet terjesztett elő a további jogsértéstől való eltiltásra, elégtételadásra, valamint az alperes 500.000 forint nem vagyoni kártérítésben történő marasztalására is.

Az alperes arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a felperes által sérelmezett kijelentések egyrészt véleménynek tekinthetők, másrészt olyan, a valóságnak megfelelő tényállítások, amelyeknek sértő jellegük nincsen, így a személyiségi jogsértés megállapításához több okból sem vezethetnek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest marasztalta az elsőfokú eljárás költségeiben. Határozatának indokolása szerint az alperes a „Büszkeség és biztonság 2010-2014. D" kiadványban foglalt sérelmezett kijelentéseivel az ekkor városszerte nagy érdeklődésre számot tartó ivóvízjavító programra és a vízmérőórák beszerelésének szabálytalan módjára utalt, valótlan tényállítást nem tett. A cégvezetők juttatásával és a felesleges beruházásokkal kapcsolatos közlése pedig a helyes gazdálkodás fontosságát hangsúlyozó vélemény. A demokratikus társadalom lényege ugyanis a közügyek vitatása, amellyel az alperes úgy élt, hogy a közérdeklődésre számot tartó, és a képviselő-testület által korábban tárgyalt ügyek megválasztása esetén történő ismételt vizsgálatát helyezte kilátásba. A 2011. április 28-ai képviselő-testületi ülésen viszont az alperes már polgármesterként járt el, így az önkormányzat törvényes képviselőjeként tett kijelentései miatt saját személyében nem perelhető.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset teljesítése érdekében a felperes fellebbezett. Megismételte azt az álláspontját, hogy az alperesnek a kampánykiadványban tett kijelentései valótlanok, a felperesi gazdasági társaságot olyan színben tüntetik fel, mint amely folyamatosan kétes megítélésű ügyekbe keveredik. Az alperes által hivatkozott eljárások egyik esetben sem a felperesi társasággal, illetve annak munkatársaival szemben folytak, azok nem a felperesi gazdasági társaság ügyei, a vízmérők csatlakoztatásával kapcsolatos eljárás pedig a kiadvány megjelenésének időszakában már egyébként is lezárult. A szakdolgozók átlagkeresete a kérdéses időszakban 173.000 forint volt, szemben akkori minimálbér 73.000 forintos összegével.

Mindez a cégvezetők több millió forintos jövedelmével való szembeállítás folytán a felperesi társaságot abban a téves színben tünteti fel, hogy a vezetők kirívóan sokat, míg a szakdolgozók kirívóan keveset keresnek. Felesleges beruházás a felperesi társaság részéről nem történt, ezzel kapcsolatos konkrétumot az alperes az elsőfokú eljárásban sem tudott megjelölni. Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, amely szerint a képviselő-testület 2011. április 28-ai ülésén az alperes az önkormányzat törvényes képviselőjeként járt el, ezért saját személyében nem perelhető. A 134/2011. (IV.7.) számú testületi határozat a felperesi gazdasági társaságot érintő tulajdonosi döntések képviselőjével, valamint a taggyűléseken történő részvétellel T-né S.B. képviselőt bízta meg. A képviselő-testület ülésén az alperes az önkormányzati tevékenység körében és nevében nem járhatott el, így magatartása a jogi személy magatartásának nem tudható be. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogtétel a bírói gyakorlatban sem egyértelműen elfogadott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel, és a keresetet elutasító érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A Ptk.75.§-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tisztában tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A (2) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem - jellegénél fogva - csak a magánszemélyeket illeti meg. A Ptk.78.§-ának (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. E rendelkezésekre tekintettel a jogi személy hírnevét az olyan - személyével összefüggésbe hozható - közlés sérti, amely valamilyen valótlan tényt állít nyíltan

vagy burkoltan (célzások, utalások formájában). A vélemény, bírálat pedig akkor eredményezi a jóhírnév sérelmét, ha közvetve vagy közvetlenül valótlan tényállítást is tartalmaz.

A választási kampány részeként kiadott szórólapon az alperes általánosságban utal a felperesi gazdasági társaság körül napvilágra került negatív ügyekre, majd külön is kitér a vízmérők szabálytalan csatlakoztatásával kapcsolatosan indított rendőrségi eljárásra. Ez utóbbi eljárással kapcsolatosan téves a felperesnek az a hivatkozása, hogy a választási kiadvány megjelenésének időpontjában, 2010. szeptember végén az eljárás már befejeződött. A feljelentést elutasító határozattal szemben ugyanis a feljelentő panasszal élt, amelyet a D Ügyészség 2010. október 12. napján bírált el. A határozat nem vitásan ismeretlen személy ellen tett feljelentés elutasításáról rendelkezik, az eljárás tárgyát azonban a felperesi gazdasági társaság munkatársai által végzett vízóra bekötés szabálytalanságának vizsgálata képezte. Büntetőjogi felelősség megállapítására az ügyben nem került sor, azonban a felperesi gazdasági társaság részéről elvégzett bekötés szabálytalanságát - a társaság elismerésére figyelemmel - a rendőrségi határozat is rögzíti. Ezzel összefüggésben született meg a képviselő-testület 161/2011. (IV.28.) Kt. számú határozata, amely felszólítja a felperesi társaságot, hogy az érintett társasházi főmérőnél (D, N út 00.) végezze el a szabálytalan mérőkötés átalakítását, továbbá valamennyi társasháznál vizsgálja meg a közös vízmérők beépítésének szabályosságát. Mindezek ismeretében téves az a felperesi állítás, hogy a hivatkozott - és az alperes túlzónak nem tekinthető véleménye szerint negatív - ügy a felperesi gazdasági társasággal nem hozható összefüggésbe.

Hasonló megállapítás tehető a felperesi gazdasági társaságnál megvalósított ivóvízminőség-javító program kapcsán. A szűrőbeépítés szakszerűtlensége miatt indult büntetőeljárásban a felperesi gazdasági társaság egyetlen dolgozója sem szerepelt gyanúsítottként, maga az ügy azonban nyilvánvalóan érintette a felperesi gazdasági társaságot. A képviselőtestület 165/2010. (IV.26.) Kt. számú határozatából is megállapítható, hogy a beruházással kapcsolatosan a projekt menedzsmenti feladatokat a felperesi gazdasági társaság látta el, a D Ügyészség 2010. május 27. napján kelt határozata szerint a beruházásnál műszaki ellenőrként a felperesi gazdasági társaság főmérnöke dolgozott. A kivitelezés szakszerűtlenségének negatív, a helyi lakosság szélesebb körének rosszallását kiváltó ügyként történő megjelölésével az alperes hírnévsértést nem követett el.

A való tényekkel nem ellentétes az alperesnek az az állítása, hogy a felperesi gazdasági társaságnál a cégvezetők több milliós jutalmat vesznek fel. A társaság ügyvezetője a 2011. április 28. napján megtartott képviselő-testületi ülésen elmondta, hogy a 2010. évre 100 %-ban megállapított 6.360.000 forint prémiumából 75 %, azaz összesen 4.770.000 forint kifizetése megtörtént. Ennek összevetése a nagyságrendekkel kevesebbet - bár a minimálbérnél átlagosan többet - kereső szakmunkások bérével, összességében az alperesnek a felperesi gazdasági társaság gazdálkodásával kapcsolatos negatív értékítéletét juttatja kifejezésre.

Valamely beruházás feleslegesnek minősítése - különösen a közpénzek hatékony, takarékos és ellenőrizhető felhasználását hirdető választási kiadványban - véleménynek, értékítéletnek tekinthető. Az alperes konkrét beruházásra a szórólapon nem utalt, mindössze az ezzel kapcsolatos vizsgálatok szükségességét hangsúlyozta. Későbbi nyilatkozataiban a lőtéri beruházást kifogásolta, mellyel kapcsolatban a 2010. április 28. napján tartott képviselő-testületi ülésen a felperesi gazdasági társaság ügyvezetője is úgy nyilatkozott, hogy az éves üzleti tervben nem szerepelt, kivitelezése - ügyvezetői hatásköri értékhatáron belül - taggyűlési hozzájárulás nélkül történt. E beruházás indokolatlannak és szükségtelennek minősítésével az alperes a véleménynyilvánítás korlátait szintén nem lépte túl.

Helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy a képviselő-testület 2011. április 28. napján megtartott ülésén tett kijelentései miatt az alperest polgári jogi felelősség közvetlenül nem terheli. A másodfokú bíróság álláspontja szerint is irányadónak tekintett bírói gyakorlat szerint a jogi személy feladat- és hatáskörében, illetve tevékenységi körében eljáró természetes személy (tag, alkalmazott, vezető tisztségviselő) magatartása a jogi személy eljárásának minősül, így az ennek során okozott kárért vagy személyiségi jogsérelemért harmadik személyekkel szemben a jogi személy tartozik felelősséggel.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9.§-ának (1) bekezdése értelmében a polgármester a képviselő-testület törvényes képviselője, így a képviseletre külön meghatalmazás nélkül jogosult. A polgármester számára a törvényben biztosított képviseleti jog nem korlátozza, illetve nem zárja ki a képviseleti jognak a települési képviselőre történő átruházását. Míg azonban a polgármester képviseleti joga általános, addig a települési képviselő képviseleti joga kifejezetten megbízáshoz kötött. D. Önkormányzata Képviselő-testületének 134/2011. (IV.7.) Kt. számú határozata T-né S.B. képviselőt a felperesi gazdasági társaság taggyűlésén történő tulajdonosi jogok és döntések képviseletével bízta meg. A képviselőtestület 2011. április 28-i ülésén tehát - amelynek 10. napirendi pontja a gazdasági társaságok 2010. évről szóló beszámolója és 2011. évi pénzügyi terve volt - az alperes a többségi tulajdonos önkormányzat tevékenységi körében, annak polgári jogi és közjogi képviselőjeként tette meg nyilatkozatait és észrevételeit, így az ennek során esetlegesen okozott személyiségi jogsérelemért a jogi személy tartozik helytállni.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.256/A.§ (6) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.253.§-ának (2) bekezdése és Pp.254.§-ának (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló

6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles az ügy tárgyi illeték-feljegyzési jogára figyelemmel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.256/A.§-a (1) bekezdésének *f)* pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

P é c s , 2012. október 1.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró